

DLACZEGO MOJE DZIECKO ŹLE MÓWI?

Rodzice dzieci w wieku przedszkolnym często zastanawiają się czy ich dziecko mówi poprawnie, czy rozwój mowy przebiega prawidłowo, czy też może jest opóźniony lub zaburzony. Jeśli tak jest, to czy można pomóc dziecku i w jaki sposób?

Na prawidłowy rozwój mowy składają się:

- sprawność narządów artykulacyjnych,
- poziom percepcji słuchowej,
- ogólny rozwój intelektualny.

Często wady wymowy spowodowane są niesprawnością narządów artykulacyjnych. Mówiąc nie zdajemy sobie sprawy jak ważną pracę wykonają poszczególne narządy artykulacyjne, a zwłaszcza język i wargi. By wymówić prawidłowo daną głoskę, język i wargi powinny przyjąć położenie właściwe dla danej głoski. W przeciwnym razie dana głoska może być zniekształcona, zamieniona na głoskę, łatwiejszą do wymówienia itp.

Inną przyczyną wad wymowy mogą być:

- upośledzenie ostrości słuchu,
- trudności w oddychaniu przez nos,
- brak siekaczy, przerost trzeciego migdałka, rozszczepy warg i podniebienia,
- wady zgryzu,
- zaburzenia percepcji słuchowej.

RODZIC RÓWNIEŻ MOŻE USPRAWNIAĆ MOWĘ DZIECKA

Prawidłową wymowę danych głosek warunkuje odpowiedni poziom sprawności narządów artykulacyjnych, a szczególnie języka, warg i podniebienia.

Narządy mowne można usprawniać przez ich gimnastykę. Ćwiczenia należy wykonywać stopniowo, bez nadmiernego forsowania mięśni, a zatem wskazane są ćwiczenia krótkie, ale częste. Ważna jest również forma ćwiczeń, powinny być prowadzone w formie zabawowej, np. opowiadając dziecku o kotku, naśladować jego zachowania, kiedy wstaje, ziewa, pije mleko, oblizuje się itp.

Ćwiczenia usprawniające narządy artykulacyjne wykorzystujemy nie tylko przy korekcie zaburzeń mowy, ale również dla poprawienia wyrazistości i płynności wymowy oraz w profilaktyce zaburzeń.

Wszystkie zaburzenia negatywnie wpływają na kształtowanie się osobowości dziecka, a w szczególności na rozwój kontaktów społecznych i poznawanie świata. Warto zatem poświęcić 10 – 15 minut każdego dnia na zabawy usprawniające sprawność narządów mowy, by dać dziecku radość i satysfakcję.

Oto przykładowe teksty do pracy z dziećmi w domu:

CHORY KOTEK

(kiedy rodzic wymienia potrawy, które kotek je, dziecko oblizuje językiem szeroko otwarte wargi)
Pan kotek był chory i leżał w łóżeczku i przyszedł kot doktor: „Jak się masz koteczku?” „Źle bardzo” i łapkę wyciągnął do niego. Wziął za puls pan doktor poważnie chorego i dziwy mu prawi: „Źle bardzo... gorączka! Źle bardzo koteczku! Oj, długo, ty długo poleżysz w łóżeczku.

I nic jeść nie będziesz, **kleiczek** i basta. Broń Boże **kielbaski, słoninki** lub **ciasta**”. „A **myszki** nie można” – zapytał koteczek – lub z **ptaszka** małego choć parę **udeczek**? „Broń Boże! Pijawki i dieta ścisła! Od tego pomyślność w leczeniu zawisła”. I leżał koteczek. **Kielbaski** i **szynki** nie tknięte, z daleka pachniały mu myszki. Patrzcie, jak złe łakomstwo! Kotek przebrał miarę, musiał więc, nieboraczek, srogą ponieść karę. Tak się i z wami, dzieciętki stać może. Od łakomstwa strzeż was Boże!

DOMEK NA KOGUCIEJ NÓŻCE

Na koguciej nóżce stoi chatka mała,
Drzwiczki ma z piernika (oblizywanie wargi),
Gwoździe są z migdała (oblizujemy wargi),
Landrynkowe okna (oblizujemy wargi),
Komin z marcepana (oblizujemy wargi).
W progu siedzi sowa – **chu, chu**
(naśladowanie sowy)
Gada dziwne słowa – **au, eu, ou**.
Kot przed progiem staje
I zapala fajkę.

Opracowała Katarzyna Wadowska – Smyczyńska

Literatura:

Jak pomóc dziecku z wadą wymowy, E. Spałek, C. Piechowicz-Kułąkowska
Gimnastyka buzi na wesoło, I. Rutkowska-Błachowiak